

Parimad tavad avalikus poliitikas seoses Euroopa sotsiaalmajandusega majanduskriisi järel

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Parimad tavad avalikus poliitikas seoses Euroopa sotsiaalmajandusega majanduskriisi järel

Kommenteeritud kokkuvõte

Uuring sisaldab autorite teavet ja seisukohti ning need ei pruugi tingimata kajastada Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ametlikku seisukohta. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ei garanteeri uuringus esitatud andmete täpsust.

Ei Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed ega Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee nimel tegutsevat mis tahes isikut ei saa pidada vastutavaks uuringus sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

Üldine teave

UURINGU TELLIJAJa Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK)

TAOTLUSE ESITANUD TALITUS Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
sotsiaalmajanduse huvigrupp

UURINGUT HALDAV TALITUS Euroopa mitmekesisuse rühma sekretariaat

---

TÄHTAEG Mai 2018

PÕHITÖÖVÕTJAJa CIRIEC International Aisbl

AUTORID Rafael Chaves Avila
José Luis Monzón

KONTAKT Rafael Chaves Avila - Rafael.Chaves@uv.es

IDENTIFITSEERIMISKOODID

	ISBN	doi
KOKKUVÕTE		
PDF	QE-02-18-749-ET-N	978-92-830-4197-9
		10.2864/434443

---

1. Tutvustus

Alates eelmise aastakümne lõpust on mitu Euroopa Liidu institutsiooni nõudnud, et avaliku poliitikaga edendataks sotsiaalmajandust Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil. Oluline seisukoht võeti Euroopa Ülemkogu järelkostega, mis avaldati 7. detsembril 2015. aastal sotsiaalmajanduse kui Euroopa majandusliku ja sotsiaalse arengu olulise teguri edendamise kohta. Veel üks eelnev ametlik seisukohavõtt oli nn Toia raport¹, mille Euroopa Parlament 2009. aastal heaks kiitis. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kiitis samuti sellel perioodil heaks mitu arvamust sotsiaalmajanduse tõhustamiseks. Kõik need arengusuundumused kajastavad seda, et sotsiaalmajandus on leidmas oma kohta Euroopa sotsiaalse mudeli koostisosa ja sambana ning jätkusuutliku sotsiaalmajandusliku arengu nurgakivina.

Selle seoses ja samuti viimase kriisi kontekstis on praeguse aastakümne jooksul tekkinud avalike sotsiaalmajanduse poliitikameetmete uus põlvkond. Mitu valitsust ELi, riiklikul ja piirkondlikul tasandil on rakendanud innovatiivseid poliitikasuundi üle Euroopa, et tugevdada kõnealuse sotsiaalmajandusliku sektori arengut. Vaatamata eespool toodule on tõsi, et avalikesse poliitikameetmetesse eri liiki sotsiaalsete ettevõtete lisamine on olnud aastakümnete jooksul laialtlevinud tava. Nimetatud asjaolu on olnud märgatavam valdkondlikes poliitikasuundades, nagu põllumajanduse ja maaelu arengu poliitika, aktiivne tööhõivepoliitika, mille eesmärk on vähendada sotsiaalset tõrjutust, ja näiteks territoriaalse planeerimise poliitika, linnade taaselustamise ja kohaliku arengu poliitika. Kõikide nende poliitikasuundade rakendamisse on olnud kaasatud sotsiaalmajanduse osalejad.

2. Eesmärgid ja meetod

Käesolevas uuringus tuuakse esile mitmekesine valik edukatest avaliku poliitika meetmete tavadest sotsiaalmajanduse alal eri Euroopa riikides. Selles keskendutakse poliitikale, mida rakendavad valitsused Euroopa ja riiklikul tasandil sotsiaalmajanduse suhtes ajavahemikul 2010–2016. Käesolev uuring on seotud kahe muu uuringuga, millest ühe, pealkirjaga „Sotsiaalmajanduse viimased arengud Euroopa Liidus“ (2017)², tegi hiljuti CIRIEC Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee. Teise tegi CIRIEC³ ja avaldas pealkirjaga „Sotsiaalmajanduse esilekerkimine avalikus poliitikas. Rahvusvaheline analüüs“.

Kasutatud kontseptuaalne lähenemisviis sotsiaalmajandusele on sama, mida kasutati uuringu „Sotsiaalmajandus Euroopa Liidus“ jaoks ja ELi institutsioonide poolt, nagu Euroopa Parlamendi määratlused Toia raportis (2009): „Sotsiaalne ettevõtetus hõlmab kooperative, vastastikuse abi ühinguid, assotsiatsioone ja fonde ning muid ettevõtteid ja organisatsioone, kelle tegevuse aluseks on sotsiaalse ettevõtluse põhimõtted.“

---

¹ Euroopa Parlament (2009), raport sotsiaalmajanduse kohta, A6/0015/2009, raportöör Patrizia Toia.

² CIRIEC/Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (2017): „Sotsiaalmajanduse hiljutine areng Euroopa Liidus“, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, Brüssel. <http://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/recent-evolutions-social-economy-study>.

³ CIRIEC/Chaves, R. ja Demoustier, D. (ed.) (2013): „*The Emergence of the Social Economy in Public Policy. An International Analysis*“ („Sotsiaalmajanduse esilekerkimine avalikus poliitikas. Rahvusvaheline analüüs“), Peter Lang publishers, Brüssel.

Sotsiaalmajanduspoliitika meetmete liigitust kasutatakse selleks, et esitada ja analüüsida rakendatud mitmekesistatud avaliku poliitika meetmeid. Eristada saab kahte suurt sotsiaalmajanduse edendamise poliitikameetmete rühma: ühest küljest n-ö *pehme poliitika*, mis on suunatud soodsa keskkonna/ökosüsteemi loomisele, milles seda liiki ettevõtjad esile kerkivad, toimivad ja arenevad, ja teisest küljest *range poliitika*, mis on suunatud ettevõtjatele endile nende rollis ettevõtlusüksustena. Sõltuvalt viiteterritoriumi tegelikust olukorrast ja arengutasemest ning selle sotsiaalmajanduse kriitilisest massist peavad ametiasutused eelistama mingeid poliitikameetmeid teistele.

Sotsiaalmajanduspoliitika meetmete liigitamine: pehme poliitika eesmärk on luua soodne keskkond sotsiaalsete ettevõtete loomiseks ja arendamiseks. Selle võib jagada kahte rühma: institutsiooniline poliitika ja kognitiivne poliitika. *Range poliitika* eesmärk on sekkuda sotsiaalsete ettevõtete majandusprotsessi, pakkudes stiimuleid nii pakkumise poolele, edendades selle majanduslikku konkurentsivõimet väärtusahela eri ettevõtlusrollides, kui ka nõudluse poolele. Seeläbi parandatakse nende sotsiaalsete ettevõtete juurdepääsu avalikele turgudele ja rahvusvahelistele turgudele. Järgmises tabelis 1 võetakse kokku see meetmete kategooria.

Tabel 1. Sotsiaalmajanduspoliitika meetmete tüpoloogia

<i>Pehme poliitika. Poliitika, mille eesmärk on luua ettevõtetele soodne ökosüsteem</i>	
Institutsioonilised meetmed	<ul style="list-style-type: none"> – meetmed, mis on suunatud sotsiaalmajandussektori üksuste õiguslikule vormile, tunnustades neid erasektori osalejatena – meetmed, mis on suunatud sellele, et tunnustada nende suutlikkust käitada sotsiaalseid ettevõtteid kogu majandustegevuse sektoris, kõrvaldades mis tahes õiguslikud tõkkes – meetmed, mille eesmärk on tunnustada sotsiaalseid ettevõtteid poliitikakujundajatena, koostööpartneritena avaliku poliitika kujundamisel/loomisel ja rakendamisel – avalikud asutused, mis edendavad sotsiaalseid ettevõtteid
Kognitiivset laadi meetmed	<ul style="list-style-type: none"> – meetmed sotsiaalmajanduse levitamiseks, selle kohta teadlikkuse ja teadmiste suurendamiseks kogu ühiskonnas ja/või sihtrühmade hulgas – meetmed sotsiaalmajandusega seotud koolituse edendamiseks – meetmed sotsiaalmajandusega seotud uurimistöö edendamiseks
<i>Range poliitika. Ettevõtteid edendav majanduspoliitika</i>	
Tarnemeetmed, mis on suunatud konkurentsi parandamisele sotsiaalsete ettevõtete vahel	<ul style="list-style-type: none"> – meetmed, mis keskenduvad ettevõtlusfunktsioonidele, nagu rahastamine, konsulteerimine/nõustamine, koolitus, tööhõive ja inimressursside haldamine, koostöö ja võrgustikud, teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon, kvaliteet, uued arvuti- ja teabevahetustehnoloogiad, füüsiline ruum jne – need meetmed eristatuna ettevõtte elutsükli kohaselt (äriühingu loomine või arengustaadium)
nõudlusepoolsed meetmed, mis on suunatud sotsiaalsete ettevõtete aktiivsusele	<ul style="list-style-type: none"> – meetmed, mis on suunatud avalikele turgudele ja välisurgudele juurdepääsu lihtsustamisele (nagu sotsiaalsed klauslid ja reserveeritud riigihankelepingud)

Allikas: kohandatud Chaves (2010:164).

3. Valik sotsiaalmajanduspoliitika edulugudest Euroopas

Käesoleva uuringu eesmärkide kohaselt esitatakse valik Euroopas rakendatud sotsiaalmajanduspoliitika 20 edukast juhtumiuuringust. Need on jagatud sotsiaalmajanduspoliitika tüpoloogias järgi. Eesmärk on esitada väga eripärased juhtumid eri riikides. Kasutatakse kvalitatiivseid kriteeriume parimate tavade väljaselgitamiseks, tuginedes CIRIECi ekspertide omarühma, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmete, Social Economy Europe'i ja lõpuks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee jaoks tehtud uuringu „Sotsiaalmajanduse viimased arengud Euroopa Liidus“ raames intervjueritud 89 eksperdi kogemustele. Järgnevalt esitatakse 20 meetmejuhtumi kokkuvõtet.

Sotsiaalmajanduspoliitika valitud 20 edulugu Euroopas

A. Pehme poliitika. Poliitika, mille eesmärk on luua ettevõtetele soodne ökosüsteem

A.1. Institutsioonilised meetmed

Meetmed, mis on suunatud õiguslikule vormile erasektori osalejana:

Juhtum 1. Sotsiaalmajanduse seadus (Rumeenia)

Juhtum 2. Sotsiaalse kasu solidaarsusäriühingu kokkulepe (Prantsusmaa)

Meetmed, mille eesmärk on tunnustada sotsiaalseid ettevõtteid poliitikakujundajatena, koostööpartneritena avaliku poliitika protsessides:

Juhtum 3. Sotsiaalmajanduse arendamise ning sotsiaalmajanduse riiklikul ja piirkondlikul tasandil avalikku peavoolupoliitikasse lõimimise riiklik komitee (Poola)

Juhtum 4. Euroopa Sotsiaalmajandus (EL), ELi tasandi sotsiaalmajanduse esindusorganisatsioon

Juhtum 5. Piirkondlikud majanduskoostöö klastrid (Pôles Territoriaux de Coopération Economique-PTCE) (Prantsusmaa)

Juhtum 6. Sotsiaalmajanduse, sotsiaalse kaasamise ja riikliku strateegia tegevusprogramm (Hispaania)

A.2. Kognitiivsed meetmed

Meetmed, milles keskendutakse sotsiaalmajandusega seotud teadlikkusele, levitamisele ja teadmistele:

Juhtum 7. „Kontseptsioon“ ja sotsiaalmajanduse tegevuskava (Bulgaaria)

Juhtum 8. Satelliitkontod sotsiaalmajanduse kohta, mis on sotsiaalmajanduse seaduse kohaselt kohustuslikud (Portugal)

Meetmed sotsiaalmajandusega seotud koolituse edendamiseks:

Juhtum 9. Haridusministeeriumi ja õpilaste ühistute võrgustike vaheline riiklik kokkulepe (Prantsusmaa)

Meetmed, millega edendatakse teadusuuringuid sotsiaalmajanduse valdkonnas:

Juhtum 10. Ülikoolide teadusuuringute/magistriõpingute võrgustik (Prantsusmaa ja Hispaania)

B. Range poliitika. Ettevõtteid edendav majanduspoliitika

B.1. Tarnemeetmed

Meetmed, millega keskendutakse vahenditele juurdepääsule:

Juhtum 11. Euroopa Sotsiaalfond (EL)

Juhtum 12. Protsendimaksu määramise mehhanism sotsiaalasutuste rahastamiseks (Itaalia ja Ungari)

Juhtum 13. Loteriid ja hasartmängud rahastamiskavana: juhtumid ONCE ja RAY (Hispaania ja Soome)

Juhtum 14. Usaldusfondid (Itaalia)

Juhtum 15. Ettevõtlusfondid: Legge Marcora, Brasero, rahastamisvahend ja kapitaliseerimise töötushüvitise kava (Itaalia, Belgia ja Hispaania)

Meetmed, milles keskendutakse ettevõtlustoele (nõustamine, võrgustike loomine, äriinkubaatorid, mentorlus jne):

Juhtum 16. Sotsiaalmajanduse platvormid riiklikul tasandil: CNCRES, CEPES ja CEPS (Prantsusmaa, Hispaania, Portugal)

Juhtum 17. Riigi võrgustamisametid sotsiaalmajanduse edendamiseks (Belgia)

B.2. Nõudlusmeetmed

Meetmed, mille eesmärk on lihtsustada juurdepääsu avalikele turgudele:

Juhtum 18. Riigihanked ja reserveeritud lepingud (Hispaania)

Juhtum 19. Sotsiaalse väärtuse akt (Ühendkuningriik)

Juhtum 20. Riforma del Terzo Settore – kolmanda sektori reform (Itaalia)

4. Tõkked sotsiaalmajanduse arengule

Aruandes käsitletakse ka sotsiaalmajanduse arengu peamisi tõkkeid. Välja on selgitatud neli põhitõkete rühma.

Puudulik teadlikkus ja mõistmine sotsiaalmajanduse mõiste, sotsiaalsete ettevõtete ja muude seotud mõistete kohta ühiskonnas, avalikus arutelus ja teadusringkondades. See on märkimisväärne tõke idapoolsetele ELi riikidele, nagu Ungari, Poola, Slovakkia või Tšehhi Vabariik. Selle teadlikkuse ja mõistmise puudumisega on seotud sotsiaalmajanduse vähene märgatavus meedias ja ka statistikas. Lisaks on vaja haridus- ja koolitusprogramme sotsiaalmajanduse valdkonnas kõigil haridustasanditel.

Juhtrolli, strateegiate ja valitsuse sihipäraste asutuste puudumine. Uuring on näidanud, et puuduvad sellised sotsiaalmajanduse, sotsiaalsete ettevõtete, vabatahtlike ja kodanikuühiskonna eest vastutavad juhtivad institutsioonid, mis suudaksid poliitikasuundi arendada ja sotsiaalmajandust ergutada. Seetõttu ei ole olemas riiklikku sotsiaalmajanduse strateegiat. Seda valdkonda ei peeta poliitiliseks prioriteediks ja esineb raskusi sotsiaalmajanduse lisamisel valitsuste poliitilisse tegevuskavasse.

Rahanduslike ja maksukavade puudumine või sobimatus.

Institutsioonilised tõkked. Tööstusharu ja sektori eeskirjade tõkked seisnevad sektori eeskirjade muutustes, mis kujutavad endast tõkkeid sotsiaalmajandussektori üksuste toimimisele. Nt Prantsusmaal ja Hispaanias on valitsuse muudatused täiendavate sotsiaalkaitse eeskirjade valdkonnas viimastel aastatel negatiivselt mõjutanud ühiseid terviseüksusi, viies mõnel juhul nende liitumiseni või nende juriidilise staatuse muutmiseni tulundusühendusteks. Soomes ei kohaldata riigihangete direktiivi, mis lubas lepingute reserveerimist teatavate teenuste jaoks, nii et sellest ei saa kasu sotsiaalmajandussektori üksused. *Põhikirjade ja seaduste puudumine sotsiaalmajanduse kohta või nende ebasobivus* on seotud sotsiaalsete ettevõtete uute eeskirjade kohaldamata jätmisega. Lisaks sellele on esile kerkinud uued raskused sotsiaalmajandussektori üksuste jaoks sotsiaalmajanduse uute riiklike õigusvormide või õigusvormide muudatuste tõttu. Näiteks Poolas ja Portugalis ei peeta hiljutisi muudatusi ühistuõiguses ühistute jaoks sobivaks.

5. Sotsiaalmajanduspoliitika probleemid Euroopas

Viimastel aastatel on kogu Euroopas, aga ka muudes maailma riikides paljud valitsused välja töötanud sotsiaalmajanduspoliitikasuundade uue põlvkonna. Kuna tegu on ilmneva nähtusega, on nende empiirilise analüüsi ja hinnangu kohta koostatud vähe uuringuid. Igal juhul on neid algavaid uuringuid ja käesolevas aruandes tehtud tööd arvestades võimalik välja selgitada mõned probleemid, riskid ja õppetunnid.

1. Sotsiaalmajanduspoliitika hindamise probleem

Suure arvu sotsiaalmajanduspoliitika meetmete lühikest eluiga ning nende kohaldamiseks ja toimimiseks vajalikku aega arvestades on seni koostatud veel vähe hinnanguaruandeid. Kuid nende poliitikameetmete järjekindla ja toimiva hindamismetoodika arendamisest olulisem on sünteetiliste näitajate ja üldiste ning konkreetsete kriteeriumide kehtestamine. Sotsiaalmajanduse ja sotsiaalsete ettevõtete sotsiaalse ja majandusliku mõju hindamise praeguse probleemiga sarnaneb

sotsiaalmajanduspoliitika hindamise probleem. Selle metoodikaga tuleb kaaluda eesmärkide ulatust, eelkõige seda, kas need hõlmavad pikka või lühikest arenguperioodi ja kas nende loomine on meso-, makro- ja mikromajanduslik. Utting (2017)⁴ näiteks pakub välja nende poliitikasuundade kvalitatiivse hindamise kriteeriumid, mis põhinevad riigi suutlikkusel, poliitika sidususel, osalusel ja jätkusuutlikkusel.

Sellega seoses on oluline, et loodaks Euroopa sotsiaalmajanduspoliitika vaatlusrühm, millel on kaks põhiülesannet: ühest küljest tagada Euroopa Ühenduse, riiklike, piirkondlike ja kohalike valitsuste rakendatavate poliitikameetmete andmebaas ja teisest küljest pakkuda hindamismetoodikat ja poliitikamõju uuringuid, et aidata poliitikakujundajatel luua poliitikat, mida nad tahavad rakendada, kohaldades seega vajalikku asitõendipõhist poliitikakujundaja perspektiivi.

2. Riskid sotsiaalmajanduspoliitika kujundamisel ja rakendamisel

Kui kavas on suurendada kogu sotsiaalmajanduspoliitika vältel sotsiaalmajanduse panust maksimumini, et lahendada Euroopa ühiskondade olulisi küsimusi, luua innovatsiooni ja lahendada Euroopa märkimisväärseid probleeme, peame vältima nende poliitikameetmete kujundamist osalisest, instrumentaalsest ja ülalt alla suunatud seisukohast.

Esimene risk on sotsiaalmajanduspoliitika kujundamise subjektiivsus ja killustumine. Kõnealust killustumist põhjustab poliitikavaldkonna piiritlemine, seda nii sihtrahvastiku kui ka kasutatavate vahendite suhtes. Eelarvamused võivad põhjustada tähelepanu piiramist üksnes sotsiaalmajandussektori üksuste segmentidele, nagu sotsiaalsed ettevõtted või vabatahtlikud organisatsioonid, sotsiaalmajandussektori üksuste arenguetappidele, st üksustele nende alguses esilekerkimis- ja katsetapis, välja arvatud need, mida arendatakse ja konsolideeritakse, piirates seetõttu tõsiselt sotsiaalmajanduse sotsiaalse lisaväärtuse ülemineku- ja loomispotentsiaali.

Teine risk on sotsiaalmajanduse instrumentaliseerimine nende poliitikameetmete kaudu (Chaves, 2002; Utting, 2017). Neid poliitikameetmeid arendatakse samal ajal, kui eksisteerivad olulised sotsiaalsed ja majanduslikud probleemid. Sotsiaalmajandus on kujundatud laiema sektorilise poliitika vahendina, nii et selle prioriteeti ja ülesehitust muutes muudetakse ka sotsiaalmajanduspoliitika funktsiooni. Sellest vaatepunktist moonutatakse sotsiaalmajanduse mitmemõõtmelist rolli, keskendudes ainult ühele selle ülesannetest.

Kolmas risk tuleneb kodanikuühiskonna potentsiaali alahindamisest; kodanikuühiskond on organiseeritud juhtima sotsiaalseid ja majanduslikke arenguprojekte, mida toetavad ja hoogustavad avalik-õiguslikud institutsioonid. Kõnealune kodanikuühiskond kannab lõppkokkuvõttes sotsiaalseid vajadusi, mis tuleb rahuldada, probleeme, millele tuleb anda vastus, ja uuendusi, mis näitavad selle püüdlusi. See on sotsiaalmajanduse sotsiaalne mootor, mida sotsiaalmajanduspoliitika peab toetama. Ülemäärane ühepoolne ülalt alla suunatud lähenemisviis organiseeritud kodanikuühiskonna ebapiisava lõimimisega sotsiaalmajanduspoliitika kujundamisse ja rakendamisse on oluline kontseptuaalne viga, ka nende poliitikameetmete ajalise pidevuse jaoks.

---

⁴ UTTING, P. (ed.) (2015). *Social and Solidarity Economy: Beyond the Fringe*. London: Zed Books.

3. *Õppetunnid sotsiaalmajanduspoliitika tervikliku uue põlvkonna jaoks*

Käesolevas aruandes esitatud sotsiaalmajanduspoliitika hea tava juhtude loeteluga üritatakse olla sõnaselgelt mitmekülgsed meetmete liigi suhtes, aga tervikuna on selle eesmärk ka olla tervikliku sotsiaalmajanduspoliitika referent. Terviklik perspektiiv ületab integraalset perspektiivi, kusjuures viimane on lihtsalt kõigi osade summa. Terviklikku perspektiivi tuleb mõista süsteemi omadusena, sel juhul toimivad kõik meetmed – siin esitatud 20 juhtumit – selle osade lihtsast koondamisest erineval viisil.

Kui riiklikul, Euroopa või piirkondlikul sotsiaalmajanduspoliitikal on kaugeleulatuv eesmärk ja sellega üritatakse vähendada eespool nimetatud riske, tuleb seda kujundada terviklikult ja see peab põhinema kolmel teljel: süvalaiendamine, partnerlus ja strateegia.

Süvalaiendamine. Sotsiaalmajanduspoliitika peab katma kogu valitsusaparaati ja selle poliitikat, vältima nn getostumist ühes peadirektoraadis ja konkreetsetes vahendis. Esiteks peab see tõhususe tagamiseks olema lõimitud ja kooskõlas viitevalitsuse keskse programmilise tegevuskavaga, nii selle üldises kui ka sektorilises programmis. Teiseks peab see suutma kaasata organisatsioone, teenistusi ja haldusasutusi, mis kuuluvad avalikku sektorisse, luues haldusliku võimendava mõju. Kolmandaks peab sellel olema vastav asutus haldusaparaadis, st konkreetne peadirektoraat või ministeeriumidevaheline komisjon, millel on sisese poliitika ettevõtjaroll. See tähendab, et see võtab juhtrolli ametiasutuste poliitilistes algatustes. See on roll, mida saab täita üksnes avalik-õiguslik asutus.

Partnerlus. Sotsiaalmajanduspoliitikal peab olema sotsiaalmajanduse osalus ja kaasatus kõigil tasanditel. Kõnealusel kokkulepitud avaliku ja erasektori ühisel poliitikal, mis põhineb alalisel kodanikudialoogil, peab olema kolm elementi: esiteks võimas ja sõltumatu sotsiaalmajanduse vahendaja, teiseks nii informaalset kui ka institutsionaliseeritud dialoogi-/nõuandevaldkonnad. Kolmandaks kõnealuste nõuannete rakendamine nii poliitika ühise arendamise ja kujundamise valdkonnas kui ka selle poliitika rakendamise ja haldamise valdkonnas. Ametiasutused peavad toetama ühest küljest sotsiaalmajanduse vahendaja sõltumatut ja konsolideeritud laadi, nii et see oleks väline poliitika ettevõtja, kes annab aja jooksul sellele poliitikale mõtte ja pidevuse. Ametiasutused peavad looma nõuandeorganid, mis esindavad sotsiaalmajandust pluralistlikult, aga ka informaalset foorumid, mis muudavad lihtsamaks poliitikaalgatuste igapäevase seiramise vastavalt nende tekkimisele. Viimati nimetatud asjaolu võimaldab vältida soovimatute õiguslike tõkete loomist uute seotud poliitikaalgatuste tagajärjel. Sotsiaalmajanduse esindusasutuste osalemine sotsiaalmajanduspoliitika kujundamisel aitab kaasa probleemide ja vajaduste ning võetavate meetmete väljaselgitamise ja diagnoosimise paremale kokkusobitamisele. Viimane asjaolu toob esile sotsiaalmajanduspoliitika sotsiaalse ja territoriaalselt tingitud laadi ning nende kaheldava otsese korratavuse. Sotsiaalmajandusasutuste osalemine poliitika kohaldamisel soodustab kõnealuse poliitika tõhususe parandamist, selle aktsepteerimist sektorite ja abisaajate poolt ning samuti kohaldatava poliitika märgatavust.

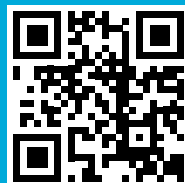
Strateegilisus. Viimaks ei tohi sotsiaalmajanduspoliitika piirduda isoleeritud vahendi või mehhanismiga. Nagu eespool mainitud, peab see ühendama mitut mehhanismi laiemas ja mitmeaastases strateegias.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Vastutav väljaandja: külastuste ja väljaannete osakond
EESC-2018-50-ET
www.eesc.europa.eu

© Euroopa Liit, 2018

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

fotode ja illustratsioonide kasutamiseks või kopeerimiseks tuleb
luba taotleda otse autoriõiguse valdaja(te)lt

Online
QE-02-18-749-ET-N
ISBN 978-92-830-4197-9
doi:10.2864/434443

ET